

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
РІВНЕНСЬКИЙ МІСЬКИЙ ПАЛАЦ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання науково-методичної ради
Рівненського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти

05.09.2014р. № 3

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ управління освіти і науки обласної
державної адміністрації

08.09.2014р. №459

**Навчальна програма з позашкільної освіти
економічного напрямку
юридичного профілю
«Правові основи підприємницької діяльності»**

для дітей 15-16 років

1 рік навчання

Рівне – 2014

Автор: Старікова Владлена Валеріївна, керівник гуртка профільної школи бізнесу Рівненського міського Палацу дітей та молоді.

Рецензенти:

Кушева Н. О. – заступник директора з навчально-методичної роботи Рівненського міського Палацу дітей та молоді.

Давидюк Н. Ю. – методист Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук.

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма з курсу «Правові основи підприємницької діяльності» розроблена для учнів 1 року навчання профільної Школи бізнесу за спеціалізацією «Комерційна діяльність бухгалтерський облік та аудит». Дана програма розрахована на один навчальний рік (72 год.) та для засвоєння учнями віком 14-16 років.

Метою вивчення дисципліни «Правові основи підприємницької діяльності» є формування знань, умінь та навичок із таких питань: хто має право займатися підприємницькою діяльністю; які види підприємництва дозволені в Україні; як передбачається відповідальність за незаконне зайняття підприємницькою діяльністю, державне регулювання підприємництва.

Основні завдання курсу:

- орієнтованість в основних положеннях правового регулювання підприємництва;
- набути знання й навички в орієнтації і здійсненні підприємницької діяльності;
- засвоєння основних принципів підприємницької діяльності.

II. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Основний рівень, перший рік навчання

| № з/п | Тема | Кількість годин | | |
|-------|--|-----------------|---------|--------|
| | | Всього | Теорет. | Практ. |
| | Розділ I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА | | | |
| • | ТЕМА 1. Правові відносини, що регулюються підприємницьким правом. Джерела підприємницького права | 2 | 2 | - |
| • | ТЕМА 2. Поняття та зміст підприємництва умови здійснення підприємницької діяльності. | 6 | 4 | 2 |
| • | ТЕМА 3. Етика підприємництва та соціальна відповідальність у бізнесі | 2 | 2 | - |
| • | ТЕМА 4. Система державної підтримки та сприяння розвитку підприємництва | 2 | 2 | - |

| | | | | |
|-----------------------------|---|-----------|-----------|-----------|
| • | ТЕМА 5. Правове регулювання відносин власності . Види права власності. | 4 | 2 | 2 |
| • | ТЕМА 6. Суб'єкти підприємницької діяльності | 4 | 3 | 1 |
| Розділ II. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА | | | | |
| • | ТЕМА 7. Організація підприємницької діяльності | 6 | 4 | 2 |
| • | ТЕМА 8. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. | 10 | 7 | 3 |
| • | ТЕМА 9. Припинення підприємницької Діяльності | 8 | 6 | 2 |
| • | ТЕМА 10. Правове регулювання обмеження монополізму, недобросовісної конкуренції та недоброякісної реклами в підприємницькій діяльності. | 8 | 6 | 2 |
| • | ТЕМА 11. Договірне право. | 4 | 3 | 1 |
| • | ТЕМА 12. Право інтелектуальної власності у підприємницькій діяльності. . | 2 | 2 | - |
| • | ТЕМА 13. Управління суб'єктом підприємницької діяльності. Особливості міжнародного підприємства | 2 | 2 | - |
| • | ТЕМА 14. Підприємство як суб'єкт трудового права. | 2 | 1 | 1 |
| • | ТЕМА 15. Підприємництво та споживач. Захист прав та законних інтересів.. | 2 | 1 | 1 |
| • | ТЕМА 16. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності. | 4 | 3 | 1 |
| • | Підсумкове заняття. | 4 | 1 | 3 |
| | Контроль знань за розділами I-II | | | |
| | Екзамен | | | |
| | Всього: | 72 | 51 | 19 |

III. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Основний рівень, перший рік навчання

Розділ I. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

ТЕМА 1. *Правові відносини, що регулюються підприємницьким правом. Джерела підприємницького права. (2 год.)*

Поняття підприємницького права і підприємницької діяльності. Підприємницьке законодавство.

ТЕМА 2. *Поняття та зміст підприємництва умови здійснення підприємницької діяльності. (6 год.)*

Поняття та зміст підприємництва. Ознаки та принципи підприємницької діяльності. Умови здійснення підприємницької діяльності. Свобода підприємницької діяльності. Види підприємницької діяльності. Заборони та обмеження в праві на підприємництво. Підприємницька правоздатність та дієздатність.

ТЕМА 3. *Етика підприємництва та соціальна відповідальність у бізнесі (2 год.)*

Морально-етичний кодекс підприємця. Етичні проблеми у бізнесі. Поняття соціальної відповідальності. Соціальні групи, перед якими підприємництво несе відповідальність.

ТЕМА 4. *Система державної підтримки та сприяння розвитку підприємництва (2 год.)*

Необхідність та суть державного регулювання підприємництва. Основні форми та методи державного регулювання підприємства. Програма державної підтримки підприємництва в Україні

ТЕМА 5. *Правове регулювання відносин власності. Види права власності. (4 год.)*

Поняття та форми власності. Право власності. Способи виникнення і припинення права власності. Суб'єкти права власності. Право державної власності. Право колективної власності. Власність колективного підприємства. Право приватної власності.

ТЕМА 6. *Суб'єкти підприємницької діяльності (4 год.)*

Поняття суб'єкта підприємницької діяльності. Класифікація суб'єктів підприємництва. Суб'єкти підприємницької діяльності без створення юридичної особи (громадяни-підприємці). Суб'єкти підприємницької діяльності – юридичні особи. Завдання, права та обов'язки суб'єкта підприємницької діяльності.

Розділ II. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

ТЕМА 7. *Організація підприємницької діяльності. (6 год.)*

Державна реєстрація юридичних осіб. Державна реєстрація фізичних осіб підприємців. Підстави та порядок перереєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Ліцензування господарської діяльності. Патентування підприємницької діяльності.

ТЕМА 8. *Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. (10 год.)*

Види підприємств. Господарчі товариства та їх види. Поняття організаційно-правової форми підприємницької діяльності. Господарчі товариства як суб'єкти підприємництва: поняття, сутність, види. Об'єднання підприємців: асоціація, корпорація, консорціум, концерн. Правовий статус підприємств.

ТЕМА 9. *Припинення підприємницької діяльності. (8 год.)*

Підстави та наслідки скасування державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Реорганізація юридичної особи. Форми реорганізації. Ліквідація юридичної особи, порядок її здійснення. Банкрутство: поняття, суб'єкти, механізм.

ТЕМА 10. *Правове регулювання обмеження монополізму, недобросовісної конкуренції та недоброякісної реклами в підприємницькій діяльності. (8 год.)*

Поняття та види недобросовісної конкуренції. Відповідальність за недобросовісну конкуренцію. Заходи захисту від недобросовісної конкуренції. Поняття монополії, види зловживання монопольним становищем. Монопольне становище на ринку та зловживання ним та його наслідки, загальна характеристика антимонопольного законодавства. Дискримінація підприємців: її ознаки та наслідки. Порядок застосування санкцій за порушення антимонопольного законодавства. Поняття та прояви недобросовісної реклами. Недобросовісна реклама та її наслідки. Відповідальність за порушення законодавства про рекламу.

ТЕМА 11. *Договірне право. (4 год.)*

Поняття договору у підприємницькій діяльності. Загальна характеристика підприємницьких договорів. Правова основа, поняття та особливі ознаки підприємницького договору. Функції підприємницького договору. Порядок Укладання, зміни і розірвання договорів. Підстави та наслідки визнання договорів недійсними і неукладеними. Виконання договірних зобов'язань. Методи забезпечення виконання підприємницьких договорів. Особливості укладення деяких видів договорів.

ТЕМА 12. *Право інтелектуальної власності у підприємницькій діяльності. (2 год).*

Авторське та суміжні права. Право промислової власності. Способи Захисту.

ТЕМА 13. *Управління суб'єктом підприємницької діяльності. (2 год).*

Особливості міжнародного підприємства. Захист прав та законних інтересів підприємців.

ТЕМА 14. Підприємство як суб'єкт трудового права. (2 години).

Необхідність дотримання трудового законодавства та законних прав та інтересів працівника.

ТЕМА 15. Підприємництво та споживач. Захист прав та законних інтересів. (2 години).

Права споживача в законодавстві України та механізм захисту. Відповідальність СПД та правомірна реакція в таких випадках.

ТЕМА 16. Відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності. (4 год).

Господарсько-правова відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності.

Адміністративна відповідальність у сфері підприємницької діяльності.

Кримінальна відповідальність. Злочини у сфері господарської (підприємницької) діяльності.

Підсумкове заняття.

Контроль знань за розділами I-II

Екзамен

IV. ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Критерії оцінювання навчальних досягнень визначаються через виконання учнями практичних робіт, захист власних проектів з різних тем, проведення тематичного оцінювання знань учнів як підсумковий етап з окремих тем або групи послідовних тем, із застосуванням додаткових модулів.

Підсумковий контроль знань за семестр – підсумкова контрольна робота.
Підсумковий контроль знань за рік – екзамен.

В результаті вивчення дисципліни учні мають знати:

- чинне законодавство про підприємництво України ;
- правові основи організації і функціонування підприємницьких структур, державне регулювання цих процесів;
- поняття та принципи підприємницької діяльності;
- правовий статус підприємств;
- нормативно-правові акти, що регулюють відносини в сфері підприємницької діяльності;
- порядок укладення та підстави розірвання договорів;
- механізм державної реєстрації юридичних та фізичних осіб - підприємців;
- порядок ліцензування та патентування господарської діяльності;
- про відповідальність за порушення в сфері підприємницької діяльності.

Учні мають уміти:

- користуватися законами, законодавчими актами, які регламентують діяльність підприємств;
- поєднувати теоретичні знання з практичними навичками в сфері підприємства;
- захистити свої права щодо здійснення підприємницької діяльності.

Учні мають набути досвід:

- винесення обґрунтованих рішень у сфері управління, організації
- підприємницької діяльності;
- застосування набутих теоретичних знань у вирішенні практичних питань та конкретних професійних ситуацій;

V. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Кодекси України.

- Цивільний кодекс України//Відомості Верховної Ради України. - 2003.-№№40-44, Ст. 356.
- Господарський кодекс України//Відомості Верховної Ради. - 2003.- №18, 19-20, 21-22.-С. 144.
- Науково-практичний коментар Господарського кодексу України від 01.01.2004р. К. Юрінком. Інтер.
- Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. 2006р. К. Юрінком. Інтер.
- Науково-практичний коментар Кодексу України про адміністративні правопорушення. Х. 2004р.
- Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України (ВВР України 2001р.)

Закони України.

- Конституція України.
- Про власність (ВВР України -1991 №20)
- Про господарські товариства (ВВР України -1991 №49)
- Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності. (ВВР України -1992 №21)
- Про патентування деяких видів підприємницької діяльності. (ВВР України -1996 №20)
- Про ліцензування певних видів господарської діяльності (ВВР України -2000 №139)
- Про захист від недобросовісної конкуренції (Урядовий кур'єр 29.06.96р.)
- Про рекламу (ВВР України -1996 №39).
- Про загальні заходи створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон. (ВВР України -1992 №50)
- Про захист економічної конкуренції (Голос України від 27.02.2001р)
- Про конкуренцію (Голос України від 28.08.2003р)
- Про внесення змін до ЗУ «Про рекламу» (Голос України від 29.09.2003р)
- Про міжнародні договори України (Урядовий кур'єр від 18.08.2004р)

- Про державну підтримку малого підприємства (ВВР України - 2000 №51-52)
- Закон України «Про ліцензування деяких видів господарської діяльності» від 01.06.2000 р. зі змінами та доповненнями.
- Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб–підприємців» від 15.05.2003р.

Підручники і монографічна література.

- Старцев О.В. Підприємницьке право. Підручник К. Видавництво Істина, 2005. Книга перша і друга.
- Старцев О.В. Підприємницьке право. Навчальний посібник К. Видавництво Істина.2006.
- Саніахметова Н.О. Підприємницьке право. К.А.С.К. 2005р.

VI. ДОДАТКИ

Додаткові Модулі, що використовуються в ході опанування курсу «Правові основи підприємницької діяльності»

Модуль самостійної роботи

- Правове забезпечення розвитку підприємництва:
- Теоретичні засади формування правового поля розвитку підприємництва.
- Правовий нігілізм, суть, причини виникнення та шляхи подолання.
- Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в регіоні:
- Місце і роль підприємництва в регіоні
- Регіональна політика підтримки підприємництва
- Перспективи розвитку підприємництва на Рівненщині

Модуль практичних робіт

- Визначення виду конкуренції в залежності від певних ознак.
- Обґрунтування переваг та обмежень різних організаційних форм підприємницької діяльності.
- Підготовка засновницьких документів фірми.
- Визначення порядку використання підприємцями своїх прав та обов'язків.

Модуль розв'язання практичних задач

- Громадянин України Артем В. якому виповнилось повних 17 років, звернувся до державного реєстратора з проханням зареєструвати його як фізичну особу – підприємця. В реєстрації йому було відмовлено. Неповнолітній Артем В. звернувся до суду.

Яке рішення повинен прийняти суд?

- Засновники підприємства (юридичної особи) надіслали державному реєстратору рекомендованим листом:
 - заповнену реєстраційну картку на проведення державної реєстрації юридичної особи з особистими підписами кожного;

- копію рішення засновників про створення юридичної особи;
- один примірник установчих документів;
- документ, про внесення реєстраційного збору за проведення державної реєстрації юридичної особи.

Державний реєстратор відмовив в реєстрації. Засновники звернулись до суду.

Яке рішення повинен прийняти суд?

- Водопостачальна організація м. Чернівці, зважаючи на існуючий дефіцит питної води, здійснювала поставку води за графіком. Згідно із визначеними Чернівецькою облрадою нормами відпуску води, розрахунок за надані послуги мав був проводитися згідно із скоригованими тарифами, що їх було затверджено облдержадміністрацією. Всупереч цьому деяким особам і організаціям вода відпускалася постійно, а плата за воду стягувалася зі всіх споживачів однаково – за цілодобове споживання.
- *Порушення яких норм законодавства допустила водопостачальна організація?*
- *Яку відповідальність передбачено за такі порушення?*
- *До якого органу слід звертатися з метою їх припинення? Обґрунтуйте свою відповідь.*
- Між місцевим відділом реєстрації актів громадянського стану (РАГС) та приватним підприємством “Реґіон»(ПП) було укладено договір, за яким РАГС здавав в оренду ПП. Частину свого приміщення, а підприємство надавало послуги фото – відеозйомки урочистих церемоній реєстрації шлюбу. За фактичною згодою відділу РАГС підприємство перешкоджало здійсненню зйомок самими клієнтами та запрошеними фотографами. Клієнти, які бажали здійснювати зйомку самостійно, повинні були сплатити підприємству 40-50 грн. за дозвіл. Також підприємство встановило обов’язковий мінімум фотографій, що замовлялися (п’ять).
- *Чи можна вважати договір між місцевим відділом реєстрації актів громадянського стану (РАГС) та приватним підприємством “Реґіон» антиконкурентними узгодженими діями? Якщо можна, то в чому це виявиться?*
- *Які наслідки можуть настати для сторін у разі визнання їх такими, що призводять до усунення з ринку інших суб’єктів господарювання?*

- *Яке рішення має прийняти Антимонопольний комітет України у випадку звернення до нього?*
- Товариство з обмеженою відповідальністю «Парма» уклало із підприємством «Діалог» договір, за яким ТОВ зобов'язувалось протягом двох днів з дня підписання договору перевезти та встановити обладнання, що належало підприємству «Діалог». Зазначене обладнання, протягом обумовленого терміну перевезене та встановлене не було, внаслідок чого підприємству було завдано збитків у вигляді упущеної вигоди від несвоєчасного початку роботи обладнання. ТОВ «Парма» збитки відшкодувати відмовилось. Підприємство «Діалог» подало позов до господарського суду про стягнення з товариства суми збитків у вигляді упущеної вигоди, а також суми моральної шкоди, заподіяної неналежним виконанням ТОВ договірних зобов'язань.
- *Що розуміє законодавство під терміном «збитки»? Чи підпадає упущена вигода під це визначення?*
- *Чи підлягає відшкодуванню моральна шкода, спричинена неналежним виконанням стороною договірних зобов'язань?*
- *Яке рішення має прийняти господарський суд? Обґрунтуйте свою відповідь.*
- Двоє фізичних осіб вирішили створити товариство з обмеженою відповідальністю, подавши всі необхідні документи до державної адміністрації. Але працівник органу реєстрації відмовив їм, посилаючись на ст. 63 Закону України «Про господарські товариства», згідно з якою ревізійна комісія, що утворюється зборами учасників товариства з їх числа, повинна налічувати не менше трьох осіб.
- *Які документи подаються для державної реєстрації товариства з обмеженою відповідальністю?*
- *Чи правомірна відмова працівника держадміністрації? Якою повинна бути мінімальна кількість учасників товариства з обмеженою відповідальністю?*
- *Чи є підстави для розгляду спору в суді? Обґрунтуйте свою відповідь.*
- Споживче товариство «Промінь» уклало із сільськогосподарським акціонерним товариством відкритого типу «Вікторина» договір купівлі-продажу належного «Променю» приміщення магазину. Від імені споживчого товариства договір підписав голова правління. Оплату передбачалося провести у 30-денний термін із моменту підписання договору із встановленням відповідних штрафних

санкцій за прострочення оплати.

Протягом обумовленого терміну кошти за придбане приміщення за рахунок продавця не надійшли, у зв'язку із чим останній подав до господарського суду позов із вимогою про стягнення із покупця суми основного боргу і пені за прострочення оплати. У свою чергу покупець подав зустрічний позов із вимогою визнати договір купівлі-продажу недійсним як такий, що не відповідає вимогам закону. На його думку, невідповідність договору чинному законодавству полягала в тому, що згідно зі статутом споживчого товариства відчуження його майна належить до виключної компетенції загальних зборів товариства, а на голову правління покладено одноособове вирішення лише поточних питань діяльності товариства, коло яких встановлюється рішенням правління. Крім того, договір купівлі-продажу не був нотаріально посвідчений.

- *Які наслідки укладення угоди особою з перевищенням своїх повноважень?*
- *Чи можна вважати таким договір купівлі-продажу, що розглядається?*
- *Чи є обов'язковим нотаріальне посвідчення договору купівлі-продажу нерухомого майна, укладеного між юридичними особами?*
- *Яке рішення може прийняти господарський суд?*

9. Державне підприємств «Укрвагонсервіс» - єдине підприємство, що забезпечує комплектами постільної білизни пасажирів на Південно-західній залізниці - уклало договір із акціонерним товариством «Київпас», за яким «Укрвагонсервіс» забезпечував пасажирів постільними наборами, напоями та товарами, що надавалися АТ. Договором також передбачалося, що жоден з партнерів не може укласти аналогічний договір з іншим підприємством без згоди партнера. Після укладення договору вартість послуги із користування постільними наборами зросла удвічі у порівнянні з аналогічними послугами, що надавалися іншими залізницями. Також у вартість комплекту білизни входив набір чаю із цукром-рафінадом, який в обов'язковому порядку видавався разом із постіллям.

- *Які порушення законодавства допустили державне підприємство «Укрвагонсервіс» та АТ «Київпас»?*
- *Чи правомірно включати в договір заборону укладання аналогічних договорів без згоди партнера?*
- *До якого органу слід звертатися з метою їх припинення?*

10. Між Одеським морським портом та товариством з обмеженою

Відповідальністю «Морбудтранс» було укладено договір про сумісну діяльність. За цим договором порт надавав ТОВ виключне право на виконання транспортно-експедиційних послуг. Тому інші експедитори вимушені були укласти договори із ТОВ «Морбудтранс» для забезпечення транспортно-експедиційних послуг у порту, а також виплачувати йому винагороду у розмірі 3% від акордної ставки порту за кожну тону переробленого вантажу. Також ТОВ мало виключне право на експедицію зовнішньоторговельних вантажів. Одна з конкуруючих експедиційних фірм звернулася до Антимонопольного комітету України.

- *Чи можна вважати договір між Одеським морським портом та ТОВ «Морбудтранс» антиконкурентними узгодженими діями?*
- *Якщо можна, то в чому це виявляється?*

11. Громадянин України Васильченко, сплативши реєстраційний збір у встановленому розмірі та маючи намір провадити підприємницьку діяльність без створення юридичної особи, подав до органу реєстрації реєстраційну картку, три фотокартки, копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номеру платника податків, документ, що підтверджує внесення плати за державну реєстрацію, своє рішення за підписом усіх членів сім'ї про намір провадити підприємницьку діяльність, ксерокопію свідоцтва про шлюб та свідоцтво про народження дитини.

Чи є в органу реєстрації підстави для відмови Васильченку у державній реєстрації?

12. Державний реєстратор відмовив у реєстрації в якості суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб 17-річному громадянину України, 25-річному громадянину Німеччини та 18-річній особі без громадянства посилаючись на те, що згідно чинного законодавства України ці особи не вправі займатись підприємницькою діяльністю.

Чи правомірні дії державного реєстратора?

Ігровий, ситуативний, тренінгів та конкурсні модулі

Рольова гра «Я власник фірми».

Завдання:

- вміння визначитися зі сферою діяльності, у якій би хотів працювати;

- розуміння, що є власником і повинен розподіляти ролі;
- розробка логотипу своєї фірми.

Рольова Гра «Я підбираю співробітників на своє підприємство».

Завдання:

- аналізує якості особистості сучасного хазяїна, власника, підприємця;
- має уяву проте, що для досягнення мети треба працювати у команді;
- розуміє, що потрібно робити вибір на користь діла.

Сценарій гри «Поле чудес»

Гра проходить у три тури. За підсумками кожного туру визначається переможець. В заключному, четвертому турі змагаються переможці відбіркових турів.

Приклад

Запитання:

Відповідь:

Що потрібно для отримання прибутку?

Інвестиція

Що платники сплачують до державної скарбниці?

Податок

Де зазначено, що громадяни України зобов'язані сплачувати податки?

у Конституції України

Конкурси

Конкурс «Знайди загублені літери»

Відгадати пропущені літери і скласти слова.

Конкурс «Спритний»

«Спритний» – це розминка на правову тематику. Ведучий задає питання, а гравці відповідають на них. Чия команда швидше відповість на питання, та і отримає за кожну правильну відповідь по 1 балу.

Конкурс «Ерудит»

Ведучий по черзі задає командам питання, на відповідь дається 20 секунд.

Якщо команда не відповідає на питання, то право на відповідь надається останнім двом командам (хто перший відповість). За кожну правильну відповідь команда отримує по 2 бали, а якщо команда відповідає не на своє питання, то отримує 3 бали.

Конкурс «Везунчик»

Виходять по одному учаснику з кожної команди, ведучий дає 6 конвертів в яких: у трьох конвертах питань не має, а в інших конвертах знаходиться питання. Якщо учасник витягує конверт, у якому не має питання, той учасник не відповідає на питання і його команда отримує 2 бали, а якщо учасник витягне конверт с питанням, то йому потрібно на нього відповісти – за правильну відповідь команда отримує 3 бали.

Конкурс «Державна реєстрація»

Для державної реєстрації фізичної особи, яка має намір стати підприємцем фізична особа має підготувати пакет документів (обрати необхідні із запропонованих), які передбачені ч.1 ст.42 закону України про «Державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців».

Завдання: сформувані необхідний пакет документів для подальшого подання їх Державному реєстратору.

Конкурс «Кросвордист»

Кожній команді роздається кросворд (у всіх однакові), на розв'язання його надається дві хвилини, але якщо одна із команд розв'яже кросворд раніше 2 хвилин, та швидше за інших, то кросворди у всіх команд збираються, перемагає та, що вірно та перша розв'язала кросворд.

Відповіді на кросворд. (По горизонталі. 1. Борг. 2. Прибуток. 3. Дефіцит. По вертикалі. Сертифікат. 2. Податок. 3.Змія.)

По горизонталі.

1. Те, що виникає як наслідок дефіцитного бюджету
2. Кінцевий фінансовий результат роботи підприємства за звітний період.
3. Перевищення видатків бюджету над доходами.

По вертикалі.

1. Документ, який засвідчує якість товару.

2. Основне джерело надходжень до бюджету.
3. Яка істота зображена на емблемі податкової служби України.

Екзаменаційний Модуль

- Поняття та ознаки підприємницької діяльності.
- Правове регулювання реєстрації суб'єктів господарювання. Реєстрація юридичних та фізичних осіб: загальна характеристика.
- Поняття та види господарських товариств.
- Акціонерне товариство: порядок управління та відповідальність учасників.
- Товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю:
 - порядок управління та відповідальність учасників.
- Повне та командитне товариства: порядок управління та відповідальність учасників.
- Правова характеристика об'єднань підприємств.
- Ліцензування господарської діяльності.
- Патентування господарської діяльності.
- Поняття неплатоспроможності та банкрутства.
- Використання у господарській діяльності прав інтелектуальної власності.
- Види відповідальності: загальна характеристика.
- Поняття та види господарських договорів.
- Принципи підприємницької діяльності.
- Форма та загальний порядок укладення господарських договорів.
- Підстави визнання господарських договорів недійсними. Правові наслідки.
- Правовий статус фізичних осіб – суб'єктів підприємництва.
- Поняття та різновиди антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання.
- Особи, які не можуть займатися підприємницькою діяльністю.
- Монопольне (домінуюче) становище суб'єктів господарювання та зловживання ним.
- Загальна характеристика форм прояву недобросовісної конкуренції.
- Суб'єкти, що підлягають адміністративній відповідальності у сфері підприємницької діяльності.

- Поняття та види недобросовісної конкуренції.
- Недобросовісна реклама та її наслідки.
- Адміністративні правопорушення у сфері торгівлі, послуг, підприємницької діяльності, фінансів.